

# DEBRECZEN

POLITIKAI, TARSADALMI és KOZGAZDASZATI HIRLAP.  
A debreczeni és vidéki „függetlenségi párt” közlönye.

Megjelen naponként, péntek és vasárnap kivételével.



Hirdetési díj:  
Négy hétre minden sorra 5 kr.  
Nyolc hétre minden sorra 10 kr.  
Három hónapra minden sorra 25 kr.  
Egy évre minden sorra 45 kr.  
Helyesíj minden kiállításra 10 kr.

Nyitási díj:  
Négy hétre minden sorra 5 kr.  
Nyolc hétre minden sorra 10 kr.  
Három hónapra minden sorra 25 kr.  
Egy évre minden sorra 45 kr.

Kéziratok visszaküldésnek nem tartoznak.

Eladó ház és föld,  
Kis-várad-utczán, a 2116.  
szám alatt levő ház, onddi  
földjével együtt, jutanyos  
aron eladó. Ertekezhetni e  
felől ugyancsak kis-várad-  
utczán, 20-4-dik szám alatt  
Reke Gusztáv  
tulajdonossal.

**Maria-celli  
GYOMOR-CSEPPK,**

Egy üvegcsé ára használat  
utasítással együtt 35 kr.

Brady Karoly,  
Központi széküldési raktár nagyuan  
és kicsinyben

**Mindenmü tyukszem, szaru-  
ártya, szümölcs**

KITÜNTETÉS  
SZÉKES  
FEHÉRVÁR  
ezüstérem 1879.

**KÁK**

apokat;

szövegek.

M R E.

DISZOKLEVÉL  
1871-ben.

## Az ev. ref. püspök megerősítéséről.\*

Zajlat hírdetik: ő felsége Szász Domokos püspököt megerősítette, a diploma is ki fog állittatni. Az örömben van-e öröm? A meghaladt mértföldfa az előre, vagy hátra tett utat jelenti-e?

Az Aprobata I. R. 1. cz. 9. szakasz értelmében gyakorolták és gyakorolhatták nemzeti fejedelmink és a Habsburgház tagjai a kálvinista püspök megerősítését. A kik püspökségre választatnak az ő közönséges egyházi gyülekezetüknek tetszéséből és végzéseiből, azok a fejedelemtől confirmáltassanak — mondja a törvény, a miből ridegen, szöszérnt következik a megerősítés meg nem tagadhatósága. A magyarországi tudomásul vétel más formája volt ez: a tudomásul vétel szánkezióval. Dósa Elek jogtudósnak is, a többek között, a meg nem tagadhatóságot állítja. Nem is volt eset, bár a bécsi kormány más felfogást vallott, hogy a megerősítés megtadgatott volna.

Bécsben vitatták, hogy a ki jogosult megerősíteni, annak hatalmában és jogában áll azt nem teenni is. A protestánsok azzal védekeztek: az észjog elvei ott érvényesíthetők, hol nincs tételes törvény, itt a törvény imperatív szavai „konfirmáltassanak” határozatok; értelmezésnél is, kétség esetén, az analogia juris dönt, itt az analogia a testvér magyar jogfejlés tudomásul vételét fogadhatja el csakis döntőnek. Mind ezzel nem gátolhatták, hogy a megerősítés néha évekig ne késsék Bécsben.

Rákóczi szabadságharcainak után a kormány is, a magyar országgyűlés is dühöngött a protestánsok ellen. A vagyonkóbozást Magyarországon a donációt keresők kapzsi serege kultiválta. Erdélyben is volt ilyen fajta népség. Ez okból, s mivel a kath. püspök szabad választását már is hármaskijelölésre redukálták, az erdélyi kálvinisták tartottak joguk csorbításától és 1726-ban elhatározták, hogy az ürességbe jött püspöki hivatalba a zsinati főjegyző minden választás nélkül beállítatik és következik.

Elnömen gátolták meg jogaik megtartását, mert a főjegyzőre nem rendelt megerősítést a törvény, tehát az öröklés jogának felállításával a püspökszék szabadon tölthetik be. El volt kerülve, hogy vagy a választás megakadályozásával, vagy a hármaskijelölés követelésével püspök nélkül maradjon az egyház. A katolikusok sorsára jutottak volna, ha így nem cselekvének. A szabad választás helyett előbb a hármaskijelölés, azután 1827-ben az önkényes püspök kinevezés következett a katolikusokra az Aprobata, a státus tiltakozása, felírása daczára.

A főjegyzőből következett kálvinista püspök megerősítése, az igaz megtörtént, hanem a diploma vagy azt hangoztatta, hogy választásnak van helye; vagy hogy a korona megerősítési joga korlátlan. Antal János püspök 1836-iki diplomájában ez áll: megerősítjük és kinevezünk, non quia sequitur, sed quia persona grata et accepta est.

A kinevezési jog követelése, az 1726-ki határozatnak 110 év után való megtámadása minden helvét vallású előtt merénylet vala a törvény, joggyakorlat és vallás-szabadság ellen, a mi még komorabb eljövendőket jósolt. A keserű lapdacsot használtan csomagolták Antal püspök diplomájával egy időben érkezett királyi tanácsosi kinevezésébe, mert addig ugyan kir. tanácsos egyik püspök sem vala, de e címet üres czafrangnak nézték, az 1726-iki határozatot, a felterjesztett püspök feltétlen megerősítését pedig az autonomia biztosításának tartották.

Antal püspök meghalt 1854-ben. He-  
\*) Kefelevonásban vettek.

lyére Bodola főjegyző lépett, megerősítése azonban évről-évre kimaradt. Bécsben a magyar protestánsok ellen tervezett hadjárat sikereikhez képest akartak az erdélyiekkel is elbánni. Magyarországon is a püspök megerősítés jogánál többre törekedtek, elárulja az, hogy Bodola megerősítésével a többiek nem akarnak prejudikálni. Hét év mulva, 1861-ben a rövid alkotmányos kor szak hozta el Bodolának a megerősítést.

Nagy Péternek 1866-ban kelt diplomájában újból pompáztak az 1836-iki sérelmes kitételek. Szász Domokos levele miként fog hangzani, nemsokára meglátjuk. A magyar protestáns autonomia azonban az erdélyi egyház gyenge oldala a fejedelem püspök megerősítési joga a tudomásul vétellel szemben. Minden autonómiait törekvés arra intó az erdélyieket, hogy az egységes jogállapot közös védelmét szabadsága felő törekedjenek. 1872-ben az öröklést megszüntették, mielőtt a megerősítési jogot tisztázza. határait megszüntették volna. A védelmi bástyák elhagyták, pedig a veszélyt nem fegyverezték le. A püspök-választást visszaállítják; de nem a 85. és 90. d. kanon, sem a Magyarországon is törvényes gyakorlat értelmében történik az atalkítás, hanem a decentralizált választás helyett központosították az, és az egyházkerületi közgyűlésre bízták. Közlekedés helyett az egységes jogállapottól távoznak, pedig a hany különbözős, annyi rés.

Az 1881-iki zsinati tervezet az erdélyi egyházat Magyarországhoz emeli. Trefort a koronának a megerősítést követeli Erdélyben.

A zsinat 1881-ben, miután az erdélyi tagoknak Trefort fellépése egészében tetszett, leiratának szűzies védelmezői voltak, a püspök megerősítése ellen, bár szabatos meghatározása érdekében szót sem emeltek, az erdélyiek jogát nem biztosíthatták az erdélyiek ellen, megszarvazta az erdélyi egyházra nézve a fejedelmi megerősítést.

Eddig kálvinista ember a törvény által meghatározott, vagy megválasztott püspököt akár megerősítették, akár nem, elismerte, függővé a diplomától nem tette. Bodolát, bár megerősítve nem volt, püspöknek fogadták, ismerték, helyét a főjegyzőségben betöltötték. Az előléptett főjegyző helyét azonnal üresnek tekintették és definitív betöltötték, mert megerősítést meg nem tagadhatónak vallották. Most a püspök-választás után Bánffy Dezső b. indítványára a főjegyzői állást nem töltötték be. Mi ennek a jogi értelme? Lappangó elismerése a megerősítés megtagadhatóságának, feltételezése, hogy a püspöknek megválasztott főjegyző még visszahaték főjegyzőnek. Ime, az 1836-iki diploma hallgatag elfogadása az erd. ev. ref. közgyűlés által!

Az ősök példája, a mult tanúsága, a hatalom tulkapásai, 1826. hagyományai, 1836., 1854., 1866. aggodalmi kárba veszték a jelen nemzedékre nézve. Nem akarják atyáik óratosságát ismerni, pedig őseik ellentálló erélyére is képtelenek. Nem tudják hinni, hogy a mi a multban megtörtént, a jövőben is bekövetkezhetik. Nem képesek látni, törvények és hatalom ma is két külön konstituált fogalom, melyek ezután is uralkodnak felváltva és együtt is. Nem tetszik megérteni, hogy a jogokat, szabadságokat és biztosítékaitokat a kedvező időben szaporítani s nem apasztani kell, a viszontagságos korszakok náluk nélkül is kivesszik a dózsát.

Megerkeznek a Szász Domokos diplomája szépen írva, vastag birka bőrre. Ülhetnek ünnepet. Rendezhetnek ünnepélyeket. A babiloni vizgáz közepette én tovább tanulmányozom a multból: miként morzsolódtak el alkotmányok, ha elszállt fentartó szellemük, miként mállottak el jogok, ha őrt nem állt a féltékenység, miként kal-

lódítak el a szabadságok, ha nem tartotta össze az önfeloldozás. A jövőt már hallom a kálvinisták ajkáról Pindár sohaját: »Mik voltunk? Mik vagyunk? Egy árnyék álma vagyunk.«

### UGRON GÁBOR.

A minisztertanács hetői ülése, mint a Nemzet jelenti, a közigazgatás reformjára tárgyában benyújtandó előterjesztésekkel foglalkozott. Mind a községekéről szóló törvény módosítására vonatkozó előterjesztés, mind pedig a törvényhatóságokról szóló törvény keretében eszközöndő változásokról készült javaslat, melyben a főispánok állására vonatkozó nagyfontosságú intézkedések is foglaltatnak, beható tárgyalás alapját képezte s végleg szövegeztetett. A javaslatok az országgyűlés új ülészaka alatt a legelső benyújtandó előterjesztések közé fogunk tartozni. — Az „E-s” irja: »A miniszteri tanácsközások, legalább a fontosabb költségvetési és reformkérdések fölött, egyelőre befejeztettek s Tisza Kálmán min. elnök szokott tengeri fürdő-utjára már elutazott s el fog utazni — mint értesülünk — egy időre Trefort Agoston kultuszminiszter is. A költségvetés összeállítása, mint bennünket megbízható oldalról értesítenek, hosszabb és behatóbb eszmecserét vet a miniszterek közt igénybe miután gr. Szapáry pénzügyminiszter a pénzügyi helyzetre való tekintettel szükségesnek tartotta az egyes tárczák kiadási rovataiban való takarékoskosságot s általában a költségek megszorítását nyomatékosan hangsúlyozni. Nagyobb költség irányzatot elő például a vállalkozási és közoktatási tárcza keretében, különösen az elemi közoktatás emelésére. A közmunka- és közlekedési miniszterium a felső Duna szabályozására s az állami vasúti építkezésekre és befektetésekre befejezésre veszigénybe nagyobb rendkívüli költségeket. A pénzügyi és belügyi tárczák is kívánják noha kisebb arányú költségvetésüket az adókezelés és állami rendőrségnek a személyzet szaporítására. Mind e tervek behatóan megvitattak s részben módosított szüvedtek. A nagyobb szabású reformok közül megbeszélte s végleg megállapított a miniszterelnök által a közigazgatás javítására előterjesztett javaslat, mely főleg két pont körül forog: — az egyik a községi törvény módosítása, a másik a megyei törvény keretén belül a főispánok állásának hatáskörének és felelősségének szabályozása. A közigazgatási valamint a közlekedési tárczák körében is fontos reformjavaslatok jelentettek be a min. tanács elé.

A honti botranycokat a kormány-parti sajtó ugy akarja megvéseimezni, hogy legyenek a kormánytól függő ügyész eljárását s megtámadja a független bíróságot. Mily paratlan szép látvány; egy kormány-parti sajtó a bíróság ellen! A Nemzet egyik cikkében a következőket olvassuk:

»Meg kell jegyeznünk, hogy az ipolysági törvényszék nem minden bűnpertben alkalmazkodik a királyi ügyész beszüntető indítványához. Rendekeznünk adatokkal, a melyek szerint ugyanezen bíróság egészen más felfogást tanúsított és tultette magát az ügyesség indítványán. — Hogy miért? Azt természetesen csak következtetni lehet s ha a következtetés alapjául a vita alapját képező ítélet indokolását tekintjük, ugy azon eredményre jutunk, hogy az ipolysági törvényszék vagy nem akarta, vagy nem tudta a vádlottakat a vád aia helyezés kérdésében érdemleg elítelni. A lehetőség esete, mint tenebe emittettük, nem képez vitát. Ha nem akarta a vádlott tisztviselőket érdemleg elítelni, akkor erthetetlen az indokolás, melynek ere a vádlott tisztviselőket ellen irányul. Ha pedig nem tudta a vádlottakat elítelni, akkor a bírói hatalommal való merész játék (!) az oly formában eljárás, a minő a vádhatározat megfogozatala s az érdekeltek védelmének meghallgatása nélkül az indokolás sorain „megállapították,” egyes cselekmény büntethetősége „kimondatik,” hogy ez és ez a tisztviselő ilyen es ilyen visszaesés elkövetésében vétkez. Ily banyag csak az a bíró beszélhet, a ki előtt a teljes bizonyíték fekszik, s a ki vádlottakat védelmet meghallgatta. Ennek hiányában ily indokolást diktálhat a szenvedély, de nem a bírói független meggyőződés, a mely nem vágyik azon ocsó dicősegre, hogy nyomdafestékekkel tömjeneztesse az eienzéki hírlapok részéről. (!)

E cikk okoskodása — írja a „P. N.” — nagyszerű. A kormánytól függő ügyész, a cikk szerint, csakis az igazság szempontjából akarta elismolni a kormány s a főispán felmet; a bíróságot ellenben, mely lelkiismeretével nem tudta meggyeztetni, hogy ehhez hozzájáruljon „a szenvedély” vezette. Még megerjük, hogy

a bíróság tagjait megbüntetik, az ügyészt pedig megjutalmazták!

Belföldi hírek. A zigazságügy-miniszteriumban betöltetlen államtitkári állásra, — mint halljuk, még az országgyűlés összehívása előtt, Szentgyörgyi Imre, — a legfőbb ítélesező bírāja fog kinevezettni. — A nazzarenu sok ellen a belügyminiszter a törvényhatóságokhoz kórendeletet intézett, melyben a hitelekezet tanulatlan terjesztőre s a titkos összejevevelekre hívja fel a figyelmet. — A bars megyei sikkasztások. Emilittek annak idején, hogy Bars megye pénztárnokának öngyilkossága után a kormány vizsgálatot rendelt el, melynek folytán kiderült, hogy az arvépenztárból 24 148 forint és a házipénztárból 13 307 forint sikkasztatott el. Ezen egy kapcsan Korkoly Thege Gyula arvaszéki elnök feyelmi eljárás kert maga ellen megindított. Bars megye közigazga ási bizottsága f. hó 6-án tárgyalta ezen ügyet s Theget állásától felfüggesztven, ellene a hivatalból való felfüggesztés s kimondásával, a feyelmi eljárás elrendeltetik, a vizsgálat vezetésére Dilles Sándor és Prisyák Neit küldetnek ki. — Az erdélyi kormányv. egy esület ügyében a román származású Moldován Gergely, közeletünk e kiváló tagja, a Nemzetben nyila közotat tesz közzé, mely most. Bausznera Guddó levele után kiváló fontossággal bír. — Kaposvár ott katonai és polgár vegyes bizottság állt össze, vizsgálatot eszközöndő azon összehúzóes tárgyában, mely a polgári hatóság s az 52. ezred tisztjei között törtétt. — „Korona” vendéglőben; ez alkalommal az ezredes a polgárgármesteri hivatalban sertelet volt meg a polgárgármester. A hosszabb ideig tartandó vizsgálatban részt vesz Jekelfalusi min. tanácsos is. — Az erdélyi román k. a. h. st. á. t. usgyűlés. Gyulafehérvára szeptember 21., 22. és 23. napjaira hivattatik össze. — A miniszterelnök távolléte alatt az általános kiballigatásokat a belügyminiszteriumban az államtitkár tartja, meg pedig hetenként egyszer, szerdán deli 12 óratól delutáni 3 óráig.

Cseh szo az önálló vánterület mellett. Teki tartománygyűlési képviselő és a roudniti gazdas. iskola igazgatója, ki a cseh-hek második budapesti kirándulásban részt vett, a „Narodny Listy”-ben azon véleményét nyilvánítja, hogy a vánterület s kereskedelmi szerződés Magyarországgal ne ujtittassék meg. Magyarország, mint földművelő ország, a cseh földművelést nagy mértékben tenyezeti, a magyarok szempontjából helyes, ha a tervezet vánterület ellen felelnek, az ő érdekeiknek inkább megfelelő vánterület. Ausztria és Magyarország közti, ez megásna a cseh földművelésnek, sőt a cseh önállóságának és nemzetiségének sirtját is. Ez okból Tekly az önálló vánterület mellett nyilatkozik.

Külföldi hírek. A „Standard” berlini levelezője arról értesül, hogy az osztrák-magyar uralkodó és az orosz czar találkozására után ez utóbbi találkoznak a német császarral, német területen. — Gladstone — bír szeriut — Kopenhágában találkozni fog az az orosz czárral. — A francia k. a. m. a. r. a. r. o. l. megjegyzendő, hogy most megszünt működése alatt het miniszteriumot buktatott meg: Ferry, Gambetta, Freycinet, Duclerc, Fallières, ismét Ferry és Brisson. A kamara, a szenátussal egyetemben, Versaillesben kongresszust tartott, mely megváltoztatta a szenátus választási módját. A bírósági szervezetet e kamara purifikálta s a bírói kart köztársasági elemekkel látta el. A francia erődiesi rendszerben jelentékeny újításokat hozatott be. Legnevezetesebb működése azonban a gyarmattügyi politikára irányult; Tonking, a kínai háború és Madagaszkar sok milliójába került a francia nemzetnek; e politika sikere azonban a jövődől bizonytalan kérdése közé tartozik. — A ujjpá g a i e r s e k e t, Schönborn grófot, f. hó 15-én fogják Prágában beiktatni. A prágai német egyetlek, mint tudva van, elhatározták, hogy az ünnepeken nem fognak részt venni. — A görög király Brindisibe érkezett. Innen a király tovább utazik Bécsbe és Gmundenbe. — Kálmánok gróf külügyminiszter 11-én d. e. Bismarck herczeg meglátogatására Várzinba utazott. — A reichsrath — a Presse értesülése szerint — septe. utolsó hete előtt semmi estre sem fog egybehivatni. — A keresztények üldözése. A Monde és L'Univers című katolikus hírlapok a külföldi hitterítőségek igazgatójának levelet közlik, mely szöszérnti szöveget tartalmazza a kelet-kínai püspök és apostoli helytartó f. hó 8-án táviratának, mely következőleg hangzik: Poi-

rier, Guegan, Garin, Mace és Martin több, mint tizezer keresztényel együtt fölkoncoltatták. A gyilkolás és gyújtogatás még folyton tart. A vikárius teljesen el van pusztítva. — Bismarck és Kálnoky találkozásának — hír szerint — nem volna egyéb czélja, mint kereskedelmi-politikai ügyek megbeszélése. — Hugo Viktor helyére a Szajó-departament a teljesen ismeretlen Someont választá be a szenátusba, 337 szavazattal 257 ellen. — Vilmos császár f. hó 11-én utazott el Gasteinből. — Az angol alsóház a bései valószínűleg holnapután érkezik meg. — A kremsieri találkozó. Királyunk találkozója az orosz czárral véglegesen e hó 24-ke és 26-ka között van megállapítva. A király már e hó 19-én utazik el Ischből, részvesz a hadgyakorlatokon és 23-an utazik Kremsierbe.

A vidéki hírlapszerkesztők kongresszusa Az aug. 24. és 25-én tartando vidéki hírlapszerkesztők kongresszusa programját a következőképen állították össze: Augusztus 23-án este 9 órakor találkozás; ismerkedési estély a Hungária szálló egyik termében Augusztus 24-én délelőtt 10 órakor a kongresszus megnyitása az írők és művészek társaságának helyiségében. Tárgysorozat: 1. A kongresszus megalakulása; tisztikar választása. 2. A kongresszus czéljának változása. 3. A vidéki hírlapok egyesületének megalakulása. Ideiglenes választmány és alapszabályokat kidolgozó bizottság megválasztása. Az alakuló közgyűlés helyének és idejének megállapítása. 4. A segélyező és nyugdíjszövetkezet megalakulása hasonló módon. 5. Inditványok. D. u. 1 órakor tarsas ebéd az írők és műv. társaságának helyiségében. Társasébd után közös kirándulás a kiállítás megtekintésére. Este színházlátogatás külön csoportokban. Augusztus 25-én. D. e. 10 órakor a kongresszus folytatása. Tárgysorozat: Kiadók és szerkesztők közötti viszony szabályozása. Vidéki és fővárosi sajtó. A hírlapkiadók szövetkezetének megalakulása. A hirdetési ügy szabályozása. Hirdetési beírók. Inditványok. Este 9 órakor tarsasvacsora. A kongresszus ügrendje: A kongresszust a kezdeményező nevében Roboz István, a Somogy szerkesztője nyitja meg. Ezután következik a kongresszus tisztikarának megválasztása. A tisztviselői kar alig egy elnök, egy alelnök, két jegyző és egy peazárnokból. A tisztviselők választása közlekedéssel, vagy 10 tag irasbelei kiváratára titkos szavazás utján történik. A választás után következik a kongresszus tárgysorozatának tárgyalása. Az előre bejelentett inditványokon kívül — az idő rövidsége miatt — oly inditványok is tárgyalhatók, melyek a kongresszusi üres tartama alatt az előkhöz irásban benyújtottak. A szóbeli kivonók a jegyzőkönyv valamelyikének előzetesen jelentkezni tartoznak. A tagok csakis a feljegyzés sorrendjében szólhatnak. Az elnök a szónok felett a szokott parlamentaris fegyelmet gyakorolja. Meginteheti, rendreutasíthatja, sőt, ezek sikerese esetein, megvonhatja tőle a szót. A kongresszus határozatképes, ha legalább 30 tag van jelen. A kongresszusban való részvételre a jelenlétezőknek kiszolgáltatandó részvételi jegy

jogosít. A kongresszus jegyzőkönyveit a kongresszuson képviselt valamennyi lap közölni köteles. Egy résztvevő — írásbeli meghatalmazás alapján — több lapot képviselhet. E képviselők az egybehívóknál előrebejelentendők. A kongresszus tagjai számára esetleg kieszközlendő kedvezmények a kongresszus határideje előtt a lapok utján tételnek közzé. A kongresszus részvételi díja — a költségek nyomtatványok, posta stb. fedezésére — minden tag után két forint, mely összeg vagy előre beküldendő, vagy a kongresszus megnyitákor Budapesten lefizetendő. A kongresszusban való részvételre a jelentkezési határidő meghosszabbíthatik augusztus hó 16-ára.

Szent kötelesség!

Debrecezen, aug. 18. Soha sem éreztek a nevezetek azon mondatnak hogy „Nyelvtész nemzetet” igazságát annyira, mint a jelenben. Európának majdnem minden állama arra törekszik, hogy a kebelében élő idegen ajku nepeket nyelvileg is beolvassza s e czél érdekében meg az erőszaktól sem retten vissza. Látjuk Posen erőszakos germanizálását a porosok által, látjuk Orosz Lengyelország orozosítását, látjuk, hogy a kis Oshországnak, mely csak most jutott önállóságához, most kezdte el tulajdonképen állami életét, mily feltékenyen örökdi a felett, hogy állami nyelve mindenütt tért foglaljon s az egész országban mindenütt kitűnik az ország speciális olah jellege.

Mi náunk Magyarországon történt eddig legkevesebb ezen irányban, a magyarosítási mozgalom alig egy pár éve hogy megindult, pedig ha más népek joga van arra, hogy nyelvét saját hazájában terjessze, akkor e jog minket is megillet s e jogot igénybe venni szent kötelességünk!

A mi kormányunk sokkal gyámoltalább annál, hogy a magyarosításhoz erélyes kezzel hozzáfogjon, hiszen a magyar nyelv kötelező tanítását még a népisiskolában sem viszi erélyesen keresztül, — a mi kormányunk nem mer a nemzetiségekkel újat buzni, mert ingadozó állását csak az idegen ajku kerületéből toborzott képviselőkkel tudja megerősíteni. — Tavolról sem akarjuk e szavakkal azt mondani hogy a magyarosítást erőszakkal viyük keresztül, — noha a porosok és oroszok példájára ezt is megtehetnők — hanem minden alkalmat fel kell használni nyelvünk terjesztésére. A kormány ezt se teszi s helyette a társadalom vette kezébe a szent ügyet. Kibontotta Bánó József a magyarosítási lobogót Sáros megyében s az utánaadó példát az egész Felvidék követte. A felvidéki magyarosító egyletek ellensúlyozandják a panszláv mozgalmat. Nem magyarosítanak ezen egyletek erőszakkal, nem kívánják a nemzetiségektől azt, hogy saját anyanyelvüket elfeledjék s faji jellegükből kivetkőzzenek, csupán lehetővé akarják nekik tenni, hogy a magyar állam nyelvét megtanulják. Ily czéllal alakult meg ez év tavaszán az „erdélyi magyar közmívelődési egylet” is, mely hivatalba leendő az erdélyi magyarosítást megmeneti, az előladosódást magóvni, az előladosott magyarokat visszamagyarosítani — s az idegen ajku többnyire ellenséges indulatú lakók közt a magyar nyelvet s ezzel együtt a magyar állameszmét terjesztetni!

A magyar társadalm felfogta ezen egylet nagy fontosságát, belátta, hogy az eszme életre való, azt bizonyítja azon élelnek érdeklődés, melyet rövid fennállása óta kelített s bizonyítja azon adományok, melyek részére herczegnek asztalánál ültek meghívott vendégekül. A francia szellem illusztris képviselői, a francia nemzet hozzánk való barátságának követői, a francia köztársaságnak talán egytől egyig rajongó, törhetetlen hívei: egy dinasztikus főherczeg tulajdon földjére leptek, hogy az ő egyenes hívására áldomást igananak a magyar királyság és a francia köztársaság szellemi, társadalmi és politikai összetartására. Mikor először terjedt híre idebaza annak a szinte bihetetlenül hangzott elhatározásnak hogy József főherczeg ebédet ad a francziáknak: sok ezer szív dobbant meg az öröm lángjában egye. Minő jelenet lesz az, ha majd a magyarok népszerű kedvence, a honvédék főura, a legszeretettebb főherczeg poharat kociztat a magyarok legkedvesebb vendégeivel! Csakhamar azonban megjött a kiigazító körülmény, hogy József főherczeg ad ugyan ebédet a franczia vendégek tisztelére, de maga családí gyásza miatt nem jelenik meg az ebédén. És valóban ugy is történt A francziák kikötötték József főherczeg szigetén, a hol gazdag, igazán főherczegi lakoma várta őket; de maga a gazda delután 2 órakor hajóra szállt és csak annak utána tért vissza jelenlegi otthonába, a mikor már a franczia köztársaság kitűnő férfiai visszatértek onnan. A vendégek minden fogás etemél bizonnyára kerestek egy alakot, a József főherczeg testben és arczbau ep ugy, mint lelkeben tükéletesen magyar, dalias alakját; és képzeltelen láttak az asztalnál egy üres helyet, melyet József főherczegnek kellett volna elfoglalnia. El is akarta foglalni minden áron; de hogy még se tehette, annak reudkívül érdekes története van. József főherczeg a szigeten nem el egy,

eddigéle is befolytak. — Az adományok már eddigéle is tekintélyes összegre rúgnak, de — a legkisebb számítás szerint — legalább egy millió forint szükséges ahhoz, hogy az egylet sikeresen működhesék.

Ezen összeget a közadakozás feliréből összerakni szent kötelessége a magyar társadalomnak. Ne védekezzünk azzal, hogy szegények vagyunk, mert ha telik pénzünk kártyára, borra, dáridókra, löversenyekre, külföldi fürdők látogatására: akkor az erdélyi közmívelődési egyletre is kell, hogy teljék pénzünk. Es telik is. Megánosok, testületek, városok, törvényhatóságok tekintélyes összeggel járultak a diadalmas eszme létesítéséhez, sőt nagyon szegény községek is vannak, melyek 100—100 firttal járultak e czélra.

Egyedül a nagy, gazdag magyar alföld az, mely közönyneivel viseltetik ez eszme iránt. — pedig ha határainkon elveszítjük a magyarul érző és magyarul beszélő nepeket akkor a Tisza partján sem zeng sokáig a magyar dal! A népek koldus milliója felkel nyugat felől s megtelepül az arany kalászsákkal ékes rónaságon s a magyar nem leli többé honát e hazában! A közöny terén leginkább kitűnik a kalvinista Róma: Debrecezen!

Lélektani rejteley előttünk, hogy Debrecezen, mely magyarságára és hazafiságára oly büszkén szeret hivatkozni, mely anyai áldozatot hozott a hitban a hazafiság oltárára, hogy maradtott most közönyös ly mozgalom ellenében? Szegénynyé lelt talán a város?! Hisz nem régen szavazott meg másfél milliót kasszárnyákra, hát az erdélyi közmívelődési egyletre a millióból egy morzsácska se jut?

Persze a kaszárnyákért kilátás van rá, hogy szószóli „a közügyek terén szerzett érdemeik elismeréséül” rendjeleket s más ily kitüntetések nyerhetnek, míg sz erdélyi közmívelődési egylettől pusztá köszönetnél és háánál egyebet aligha nyernének.

Városunk polgársága, mely szorgalmával jöletet teremtett, melynek bazafisága mindig kiállotta a tüzpórt, kész lenne örömezt adakozni e czélra, csak az adakozás kezdeményezést várja. Eivarjuk tehát mi is, hogy a legközelebbi városi közgyűlés tekintélyes összeget szavazand meg az erdélyi közmívelődési egylet javára, — mely egylet — midőn őrt al az erdélyi Kárpátokban — minket felment a magyarosítás munkája alól, tőlünk csupán anyagi segélyt kér s ezt megadni szent kötelességünk!

Helyi hírek.

\* Thaly Kálmán szeretett és tisztelt országgyűlési képviselőnk, Gastein fürdőből, s a fürdővel egybe kötött, történelmi tanulmányozás czéljából tett külföldi utazásából e hó 10-ik napján Pozsonyba haza érkezett. Örömmel értesülünk, hogy mult teli veszelyes betegségenek utó gyengesége megszűntek, s testi erejét is teljesen visszanyerte. Most már reményünk van, hogy az aug. 24-én kezdődő egyházközületi gyűlésre előjven, több napon át közöttünk fog időzni.

\* Egyházközületi közgyűlés. A tisztántuli ref. egyházközület nyári közgyűlése aug. 24-én kezdődik. Előtte való két nap, tehát 23-án és 24-iken lesznek az első lekeszképesítési vizsgák, melyek eddigéle a tavaszi közgyűlés alkalmával tartattak; a közgyűlés főbb és érdekesebb tárgyai lesznek: a tanító-képzés 4-ik tanári tanszék betöltése, melyre 3 pályázat érkezett, — továbbá az elhunyt Kassay Sámuel jogtanár helyébe — ha pályázat érkezik — jogtanár választás. Segélyosztás a szegény egyházak számára. A kollegium jövő évi költségvetésének megállapítása, stb.

\* Felsőbb helyről. Tekintettel arra, hogy rendőreinknek 18 firt havi fizetésnek elegendő sulyt elanujra, hogy némelyek, hivatalos funkciókban derekasan elagyabugyátlattak; a belügy-miniszter ennélfogva valamennyi debreczeni Mihalasa Andrást — a hivatali tekintély emelésére czéljából — kir. tanácsos s való kinevezetése terjesztette fel. — A vall. és közokt. miniszterium, miután tapasztalta, hogy a debreczeni ref. főgymnáziumnak vannak oly tanárai is, a kik nem mulasztják el tanórák leguagyobb részének megtartását; miután továbbá tapasztalta, hogy vannak oly fiatal tanárok, kiknek határozott czéljuk a tanári oklevél megszerzése: mind az előbbieket, mind az utóbbiak határozottan megintetnek nevezett miniszterium által, hogy ily eljárás és törekvéshez, sőt letts sohasem remélhetik, hogy valaha akár tankerületi főigazgatókká, akár pedig kir. tanácsosokká kinevezésenek! — Az országos statisztikai tanács nagy fáta vágta a fejesejét; kir. tanácsosok népszámlálásnak nagy munkáját eszközölték, egy 12 tagú biz. csupa iradhatlan és munkabíró fiatal ember bizatik meg. — Miután máholnap nagyobb számmal lesznek a kir. tanácsosok, mint a kik nem azok, felsőbb helyen elhatározott, hogy szentul ugy különböztetik meg az edemes egyneket, hogy ezeket a kir. tanácsosi cím viselése alól felmentik. Imé, egy vizitkártya a jövőben: „Gili Balázs, nem kir. tanácsos.” — Rendőrségünkről hallatlan kegyetlenség hírt vessek. Kivallatás. Egy valaki nem akart büntetői ugyanakképpen csikarta ki a terhelő vallomást, miszerint azzal fenyegette, hogy delinquens további makacs tagadás eseteiben felsőbb helyre királyi tanácsosi címet neveztesse fog feltérjeszteti! Ezen embertelke bánásmód folytán, a halálra íjett ember — lehet — oly dolgokat is vallott, a melyeket nem követett el. — Accsáliné, Tolvajné, Oláhne, Komlósné, Nádasiné mind királyi tanácsosokká nevezetnek ki, a laezikonyházzat és tonatos készítés terén, tehát legalább e gy szakban mindenesetre jó tanácsokból fognak szolgálatni — a miben különböznek sokkir. tanácsostól. g b.

\* Löverseny. A helyben állomásozó cs. k. 15-ik huszárezred tisztikara f. hó 15-én, azaz szombat delután 3 órakor a nyilvános versenytéren lófuttatást rendez. A meghívók más szétküldettek, s a kik tévedésből nem kaptak volna meghívót, tekinték e sorokat meghívó gyanánt, mert a tisztikar mindenkit szivesen lát. Belépti díj nem szedetik. A pábályok és számozott helyek egy része a meghívott, vagy ösmerős vendégek számára van fenntartva, a nészőter többi helyisége a t. közönség rendelkezésére bocsáttatik. Pályabírák lesznek: Bujanovics altábornagy (Er-Mihálytelváról) Vonder Wense Ernő lov. dandárnok-ezredes, továbbá Czerlyen ezredes és Kovács órnagy a 15-ik huszárezredből. Bővebb értesítést a versenyről a programmadand. A közönség kényelmére Haslweyer ur, az „arany Bika” előnyösen ismert vendéglőse fog hideg etkeakel, sör, bor és pezsgővel (poharanként is) szolgálni.

\* A meggyi kőt Bagoy Janos boltsiet ma boncozta fel. A II. ker. kapitányság kiderítette, hogy a gyilkoságot Csurgó János és még eddig ki nem nyomozott három társa, h-szobozóló illetőségű kanászok követték el, kiknek elfogatása a szobozóló csendőrség feladata lesz.

\* Elhagyott sir vendége. Olyan, az u. n. „szenczáczió hí” minden kelleket magában viselő, epizódrol tudósítják lapunkat, a melyet — hanem eredne egy teljesen megbízható és komoly forrásból — az ember szinte hajlandó lenne a savanyu ugorka-ideny kifogy kívánom. S ez az „ugy kívánom” onnan, honnan jött, — parancs volt.

A véletlen kezünk ügyébe jutatta a közidő eseményeinek szálat és ezek a szalak Bécsen at — egész Berling vezetnek. Tény, hogy eleinte arról volt szó, hogy az egész ebédnek el kell maradnia. S később csak is „személyi tekintetből” jött meg az az engedmeny, hogy a már kihirdett megvédgelés „revokálása nem kívánatik.”

József főherczeg mind e kalamitások daczára szilárdan állt, s végre, bár személyesen nem is volt jelen, de mégis ő volt a francziák házigazdája s megbízásából Zichy Jenő helyettesítette őt a szigeten s az ebédnél. Külömben, hogy a főherczeg mily élelnek érdeklődéssel kíséri a franczia vendégek itt mulatásának minden körülményeit, mutatja az is, hogy mindenről, a mi velük történik, jóval a másnapi lapok megjelenése előtt értesül. Tegnap is már delután jóízűt nevetett Lessepsnek s mintapinczében mondott szójátékán, mintaközben mai távollétének részleteit is megbeszélte Graef tábornokkal. Graef ugy találta, hogy már d. u. 2 órakor ki kell szállniok a bomba-terem, nehogy a Dunán találkozsauak a francziákkal a mi nagyon kellemetlen lenne. József főherczeg erre csak a fejét rázta s azzán szó nélkül beleegyezett a tervbe. Sokat jelentő epizód ez éppen most, midőn egyrészlől Budapesten a magyar nemzet tüntető lelkesedéssel öli szivére a francziákat s másrészlől Gasteinban szorosabba fűződik politikai szövetségünk a némettel.

Más forrásból József főherczeg elmaradásának előzményeit a következő sorokban írják le nekünk, melyek a főnebbiek kiegesztésül szolgálhatnak: Azon a napon, a melyen gróf Zichy Jenő megtudta, hogy a francziák minden bizonynyal eljőnek Budapestre, véletlenül találkozott Jó-

A »DEBRECZEN« TARCZAJA.

Modern ember dalaiból. XVII. Nem bánom, csak kaczagatok ki: Maga hibázta el az életét, Ostoba volt és nagy ügyetlen S most az életre fogja vétékét! Nevetném én is, csak ne látnám, Hogy mily közös lenn a nyomorúság! Lak és név jegyzék kell-e nektek, Hogy minden laknak, minden nevnek Elmondjam bánét, nyomorát? VIII. A jelszó politikuskok, A legnagyobb gazemberek! Jelszavaikat nyomtatva, szóban Mégis hiszik az emberek! Mintha valami nagy be'eg A gyógyszerzt porba öntené le, De a diák nevet bevágná S már ettől gyógyulást remélné!

Nemó.

József főherczeg ebédje. „E-s” franczia vendégeink az ünneplés sok megistételó jelet, a szeretetnek számos igen leikes nyi vánulását fogják budapesti emlékeik közt kedvesen őrizhetni; de egész diadalut-joknak kétségtelenül legkiemelkedő, legnevezetesebb pontja a Margitsziget lesz, a hol ma delután 4 órakor a magyar királyi uralkodó család egyik kiváló tagjának, József fő-

ly-ának titok fe ekrezió nagyobb este, a egy kett ról köcs csban a mas álta nemetsé verve, a hogy h cze g M u v a z r a b a i h a i t n a k h reskedő rendelke utcaun a helyen usk, tel maidkoz k e i t? Beszélut tet elbag hogy mi hely em keresked gyarorsz kodik, az intezked iusával mttal ut 50-55 jeleuség meg, hog kona, na kerülve veileu meg m hős hoipadt draga em hoz, a n egy egés eltemve Meggye zsoha sem mas-reszet \* Je segi es hivatalnak kozponti megyei fog egylet tolo tago ponti jeg jegzői e avagy a avonaton napjának lát-utca számu sz okvetleud juk, hogy teive les heten sz 1. 16, 35 38 gyerü zsef főb egyik y czegnek minek a azt kérd tek már e mondta teket és ghez, v degek t adni? A azt mond hogy főv a Margit vendégeit Gro megörven az elfoga sára jutt a prográ Bar értesül e ról; nyot igyekezet kat a sz czeg. varmeste ban van, politikai nak fense len, kérd városnak nyában u sitok? deglátás nak okot kezvénye

Felsőbb helyről tekintettel arra, hogy rend-... Az országos statisztikai tanács nagy fába... Az országos statisztikai tanács nagy fába... Az országos statisztikai tanács nagy fába...

lyának tekinteni. Az eseményt félig-meddig... Varga Mária 2 h. görögök, Kovács Mihály 1... Varga Mária 2 h. görögök, Kovács Mihály 1... Varga Mária 2 h. görögök, Kovács Mihály 1...

Hazánk s a külföld. Lipovniczky István nagyváradi püspök me-... Szt. 1814. megh. 1885. aug. 12-én. Par nap... Szt. 1814. megh. 1885. aug. 12-én. Par nap...

Törvények. Köteles Mihály ügyének tárgyalását... A beregszászi bergyilkosság. Finta Emma... A borkereskedő szőlőbe vitte kis fiát... Apró-cseprő. A borkereskedő szőlőbe vitte kis fiát...

Népdal. Ha győz csarda, kívül belül fák, Oda ugrott... A fiatal borokat, melyek tavaszszai a... A fiatal borokat, melyek tavaszszai a... A fiatal borokat, melyek tavaszszai a...

**J E L E N T É S!**

Van szerencsém a becses helybeli és vidéki közönségnek tudomására hozni, miszerint üzletemet, a régi helyére.

előbb **Veszprémi,**  
jelenleg az

**ipar- és kereskedelmi-bank,**

ujjonnan épült piacutczai házába helyeztem vissza.  
Eddigi becses pártfogását továbbra is kérve  
maradok tisztelettel

**Baum Miksa.**

69. szám.

**ÁRJEGYZÉKE**

az „**I S T V Á N**“ gőzmalom  
készítményeinek.  
Saját raktárában.

**Arak ausztriai értékben**  
Kötelezettség és engedmény nélkül  
készpénz fizetés mellett.

**Zsákkal együtt.**

100 kilo	18 60
AB. Asztali dara nagy és aprószemű	17 60
C. Szinte közepesű	18 —
0. Királyliszt	17 40
1. Lángliszt	16 80
2. Montliszt	16 —
3. Zsemlyeliszt 1-ső rendű	14 80
4. 2-od	13 60
5. Fehér kenyérliszt 1-ső rendű	12 80
6. Szinte 2-od	11 80
7. Közép kenyérliszt 1-ső	11 40
8. Szinte 2-od	10 20
8 1/2. Barna 1-ső	7 —
8 1/4. Szinte 2-od	6 20
9. Lábliszt	4 60
10. Veres liszt	4 —
11. Finom korpa zsákkal	3 60
zsák nélkül	3 —
12. Durva korpa zsákkal	3 —
zsák nélkül	8 60
Simán őrölt liszt zsákkal á 75 kg.	8 —
zsák nélkül	
Dara és liszt 25 kl. zacskók. 100 kl. zacskóval együtt 60 krral drágább	
Debreczen, 1885. augusztus 1.	
A zsákok súlytartalma, — teljesség tisztaságának véve:	
A. B. C. 0—9 számig 25 és 85 kilo	
10 11. 12. 50	
Sima liszt 75	

Fogorvos

**Dr. Deák**

(ezelőtt Berlinben lovag Dr. Guérard udvari  
fogorvos és udvari tanácsos segédorvosa)

**fog- és száj-betegséget ala-  
posan gyógyít.**

odvas fogakat a legkitűnőbb anyagokkal töm  
(plombiroz.)

Egyes műfogakat és egész fogsorokat  
a legújabb amerikai légnymatú  
szerkezet szerint készít.

A fogkő vagy bármily lerakomány által ökte-  
lenne vált fogakat megtisztítja.

A használhatlan lett fogakat és gyöke-  
reket eltávolítja

Rendel d. e. 9—12. és d. u. 2—5 óráig naponta.  
Debreczen, piacz **VECSEY**-ház („*Bika*“ szálloda  
és nagy *Hévíz*-utca közt) soron).

Dr. Deák „antiseptikum“ (fogpor és szájvíz)  
a fogak és szájür tisztására. Ára 60 kr. Fo-  
raktár: *Gölli Nándor* gyógyszer-tára a „*Meg-  
váltóhoz*“.

**Eladó ház és föld,**  
Kis-várad-utczán, a 2116.  
szám alatt levő ház-, ondódi  
fő djevel együtt, jutanyos  
aron eladó. Értekezhetni e  
felől ugyancsak kis-várad-  
utczán, 204-dik szám alatt  
**Reke Gusztáv**  
tulajdonossal.

**Szöllősi György**

ékszerész

Debreczenben

Kistemplom Bazar 7-ik szám alatt  
ajánlja jól berendezett

arany, ezüst, ékszer és óra  
raktárát,

különösen  
saját készítésű legújabb divatu  
drágakő s a nélküli ékszereket

Férfi és női legkitűnőbb szerkezetű  
genfi arany, ezüst remontoir óráit.

Nemkülönben:  
minden e szakmába tartozó cikkekkel  
jotallas mellett

a legolcsóbb árakban.

Elvállalok minden-  
nemű  
**ékszerművek**  
készítését,  
régí divatu éksze-  
rek á alakítását.

Egyszerű és díszes  
**monogrammok**  
vésését vagy készi-  
tését.

Mindennemű  
**javitásokat**  
gyorsan s legol-  
csóbban  
teljesítek.

**Nincs többé fogfájás.**

hogya ha használtatik a

**Fog-elixir (Elixir d'infirice)**

a tiszteletre méltó **Benediktinus atyák.**

készítménye a **Soulaci apátságban;**

a mely szer 1373-ban taálattott fel, **Boursand Péter** prior által és a mely később **Ma-  
guelbonne** prior ur által lényegesen tökéletesbbitette t.

Ez utólrhetetlen szer a fogak tisztításához és konzerválásához, — a fogus erős-  
bitéséhez és megsemmisíti a borkövet, megóvja a fogakat az elromlástól.

A lehellet rossz szagának elűzésére minden má-féle fogviznel hatalmasabb az Elixir.  
Ép ezért minden magas rangu körökben az egész világszerte használta tük.

Főügynökség: **Bordeauxban** (Franciaország) **Séguiu, 3 rue Hugerie, Debreczen**  
ben: **Szepessy és Kerekes** díszmü, **Schwarcz M. Benő, Rott S. férj** divat-termében.

**ÉN CSILLAG ANNA**

óriási hosszú Loreley hajammal, mely az általam fel-  
talált **hajnövesztőkenőcsnek 14 hónap** keresztül  
való használata után **185 cm. hosszúságot** ért  
el és oly sűrűn őrött, hogy sulya miatt c-aknem három  
fontnyit kellett kivagni. Ezen **hajnövesztőkenőcs** az  
oivosi tudomány legnevezetesebb szakembereitől ele-  
mezterett és nemcsak teljesen ártalmatlannak, hanem  
kitűnő minőségűnek taálattott. E öm. díjja a haj-  
növeszt, erősíti a hajszőrt és a legbiztosabb  
ellenszer a hajkihullás ellen, valamint kitűnő ha-  
tásu a kopaszodás, ritka bajusz és szakal ellen.

Aláattai

**Csillag Anna.**  
Szétküldések a világ minden részébe az összeg előle-  
tes beküldése vagy utóvét mellett

**Csillag és társa Budapest, Király-utca 26.**  
Ára köc ögönkint 50 kr, 1 frt, 2 frt, használati utasi-  
tással együtt. Kapható Debreczenben: **Dr. Rothschnek**  
**V. Emil** gyógyszer-tárában, *Czegied-utca*, az „arany  
egy-szarvú“ hoz.



ANNA CSILLAG

KITÜNTETÉS  
SZEKES-  
FÉHÉRVÁR  
1876

**KÖNYV- és KÖNYOMDAI-MUNKÁK FELVÁLLALTATNAK.**

**KUTASI IMRE**

**KÖNYV- és KÖNYOMDÁJA**

DEBRECZEN, Főpiacz. Sz. NAGY KÁROLY ház.

Ajánlja magát mindenféle

**KÖNYV- és KÖNYOMDAI-MUNKÁK**

gyors és pontos elkészítésére; elvállal:

tankönyveket, hirdapokat és folyóiratokat minden nyelven, ét- bor- és árlapokat;

dizsműveket arany- ezüst és színyomatban; a törvénykezéshez megkivántató

**ROVATOZOTT IVEKET;**

disznes egybekelési- és látogató-jegyeket.

Szóval a nyomdászat köréhez tartozó megrendelések gyorsan és hiba nélkül, a legjutányosabb árban eszközöltetnek.

A papir gyári árban számittatik.

**HIRDETÉSEKET** a kiadásomban hetenkint ötször megjelenő **DEBRECZEN** cz. hu-  
lapban a legolcsóbban számítva közzé teszek.

**KUTASI IMRE.**  
könyv- és könyomda-tulajdonos.

**DEBRECZENBEN, FŐPIACZ, SZ. NAGY KÁROLY ház.**

KITÜNTETÉS  
LONDON

KITÜNTETÉS  
SZÉKES-  
FÉHÉRVÁR  
1871-ben.

1885.

Először  
Helyben  
Egy évre  
Fél évre  
Nagyed évre

Egyed  
A lap szélén  
den közlő  
szóval  
berm  
Először  
TELEFON  
OS A T H Y  
Közvetlen  
tálcán KUT  
nyomdájában

(K.  
magyar k  
konszen  
rokonszen  
lem, a ny  
dik: ide  
előtt. A  
is ezideig  
hogy a  
sőt egyes  
letét, me  
ban, hau  
lapi cik  
mégese  
lecsillap  
lennek lá  
A m  
felzuduln  
mit anna  
sértővé k  
eltörni n  
nem lett  
az egész  
csolt szen  
igen tudja  
latolását.  
vérg sért  
a közös h  
a legm  
melyeknek  
hadsereg,  
De a  
sokáig tud  
san megse  
engeszteln  
a multaka  
jug. A kö  
lenszen i  
napig sem  
utóbbi  
dett pedig  
sereg szel  
ment volna  
lebb hozta  
hanem csup  
követtek el  
kat, melyek  
olajat öntö  
tek is el,  
jelentősége

Az el  
sadalmi éle  
gokban, h  
reg létezi  
szelvad, n  
mástól, —  
elem és a  
lenség csak  
mert a polg  
(a mint a j  
el is fog le  
el az adófi  
Már-már  
sereg ellen  
önálló  
küzdünk —  
kifogásunk s  
Erre idézzük  
»A kap  
gargon tagja  
selők mulatt  
a város polg  
is. Huza a  
tákat. Egyik  
közben az 5  
gya foglalt  
ezred tiszt  
volt egyesek  
tisztikar kö  
volt. A czi  
tiszték jelen  
lyozták a czi  
közé beleke  
hunczut a n  
botrány mia  
egyik tiszt  
sérti őt ez